

คู่มือแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางพิบลขวัญ กลิ่นมิ่ง

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

โทร 089-6381508

pbkwan@gmail.com

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภท และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และมีประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2561 ประกอบกับยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ในด้านการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา มุ่งเน้นให้มีการนำผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาใช้เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นนโยบายการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าว จึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาต้องร่วมกันในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ได้จัดทำคู่มือแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 เพื่อให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

นางพิบูลขวัญ กลิ่นมิ่ง

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
-วัตถุประสงค์	1
-ขอบเขตของงาน	1
-คำจำกัดความ	1
-ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	1
-แผนภูมิแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษา	
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 ของสถานศึกษา	3
-แบบนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา	4
-สิ่งที่อ้างอิง/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	5

**คู่มือแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของ นางพิบูลขวัญ กลิ่นมิ่ง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1**

วัตถุประสงค์

1. คู่มือนี้จัดทำขึ้นสำหรับสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. คู่มือนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่เป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานที่สถานศึกษา กำหนด และใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ขอบเขตของงาน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 131 แห่ง

คำจำกัดความ

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ ระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน การศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแนวปฏิบัติการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้สถานศึกษา ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิด การพัฒนา และเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาให้เกิดการพัฒนา และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับ การศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงประกาศใช้และให้สถานศึกษา กำหนด เป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบท ทั้งนี้สามารถเพิ่มเติมมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้ โดยให้สถานศึกษาและ ผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการ และรับผิดชอบร่วมกัน

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนด ผู้รับผิดชอบ และวิธีการที่เหมาะสม

2.5 ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

2.6 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประจำทุกปี

2.7 พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพ การศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพ การศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา

แผนภูมิแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา

แบบนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา
แบบนิเทศ ติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

โรงเรียน.....กลุ่มโรงเรียน.....

ที่	ประเด็นการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ระดับคุณภาพ ผลการปฏิบัติ					ร่องรอย / หลักฐาน
				5	4	3	2	1	
1	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา								
2.	สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐาน								
3.	สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา								
4.	สถานศึกษาดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้								
5.	สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา								
6.	สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา								
7.	สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามรูปแบบการประเมินแนวใหม่								
8.	สถานศึกษาจัดทำและเผยแพร่รายงานประจำปี (SAR) ต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
9.	สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง								

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ

(.....)

สิ่งที่อ้างอิง/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561
2. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561